

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಕಾಂಡೇ

॥ ತ್ರಯಸ್ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ತ್ರಯಸ್ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಸುಷಮಾಂ ಪಶ್ಯತೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ಸುಗ್ರೀವಸದನೇ ಪ್ರವೇಶಃ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಚ
ತೇನ ಸರೋಷಂ ಧನುಷೋ ವಿಷ್ಣಾರಣಂ ಭೀತೇನ ಸುಗ್ರೀವೇಣ ತಸ್ಯ
ರೋಷಶಮನಾಯ ತಾರಾಯಾಃ ಪ್ರೇಷಣಂ ತಾರಯಾ ಪ್ರಬೋಧ್ಯ ತಸ್ಯಾಂತಃಪುರ
ಆನಯನಂ

ಅಥ ಪ್ರತಿಸಮಾದಿಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಪರವೀರಹಾ |
ಪ್ರವಿವೇಶ ಗುಹಾಂ ರಮ್ಯಾಂ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಂ ರಾಮಶಾಸನಾತ್ || 4.33.1 ||

ದ್ವಾರಸ್ಥಾ ಹರಯಸ್ತತ್ರ ಮಹಾಕಾಯಾ ಮಹಾಬಲಾಃ |
ಬಭೂವುರ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸರ್ವೇ ಪ್ರಾಂಜಲಯಃ ಸ್ಥಿತಾಃ || 4.33.2 ||

ನಿಶ್ಚಸಂತಂ ತು ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕುದ್ಧಂ ದಶರಥಾತ್ಮಜಂ |
ಬಭೂವುರ್ಹರಯಸ್ತಸ್ತಾ ನ ಚೈನಂ ಪರ್ಯವಾರಯನ್ || 4.33.3 ||

ಸ ತಾಂ ರತ್ನಮಯೀಂ ದಿವ್ಯಾಂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಷ್ಪಿತಕಾನನಾಂ |
ರಮ್ಯಾಂ ರತ್ನಸಮಾಕೀರ್ಣಾಂ ದದರ್ಶ ಮಹತೀಂ ಗುಹಾಂ || 4.33.4 ||

ಹರ್ಮ್ಯಪ್ರಾಸಾದಸಂಬಾಧಾಂ ನಾನಾರತ್ನೋಪಶೋಭಿತಾಂ |
ಸರ್ವಕಾಮಫಲೈರ್ವೃಕ್ಷೈಃ ಪುಷ್ಪಿತ್ಯೈರುಪಶೋಭಿತಾಂ || 4.33.5 ||

ದೇವಗಂಧರ್ವಪುತ್ರೈಶ್ಚ ವಾನರೈಃ ಕಾಮರೂಪಿಭಿಃ |
ದಿವ್ಯಮಾಲ್ಯಾಂಬರಧರೈಃ ಶೋಭಿತಾಂ ಪ್ರಿಯದರ್ಶನೈಃ || 4.33.6 ||

ಚಂದನಾಗುರುಪದ್ಮಾನಾಂ ಗಂದ್ಯೈಃ ಸುರಭಿಗಂಧಿತಾಂ |
ಮೈರೇಯಾಣಾಂ ಮಧೂನಾಂ ಚ ಸಮೋದಿತಮಹಾಪಥಾಂ || 4.33.7 ||

ವಿಂಧ್ಯಮೇರುಗಿರಿಪ್ರಖ್ಯೈಃ ಪ್ರಾಸಾದೈರ್ನೈಕಭೂಮಿಭಿಃ |
ದದರ್ಶ ಗಿರಿನದ್ಯಶ್ಚ ವಿಮಲಾಸ್ತತ್ರ ರಾಘವಃ || 4.33.8 ||

ಅಂಗದಸ್ಯ ಗೃಹಂ ರಮ್ಯಂ ಮೈಂದಸ್ಯ ದ್ವಿವಿದಸ್ಯ ಚ |
ಗವಯಸ್ಯ ಗವಾಕ್ಷಸ್ಯ ಗಜಸ್ಯ ಶರಭಸ್ಯ ಚ || 4.33.9 ||

ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲೇಶ್ಚ ಸಂಪಾತೇಃ ಸೂರ್ಯಾಕ್ಷಸ್ಯ ಹನೂಮತಃ |
ವೀರಬಾಹೋಃ ಸುಬಾಹೋಶ್ಚ ನಲಸ್ಯ ಚ ಮಹಾತ್ಮನಃ || 4.33.10 ||

ಕುಮುದಸ್ಯ ಸುಷೇಣಸ್ಯ ತಾರಜಾಂಬವತೋಸ್ತಥಾ |
ದಧಿವಕ್ತ್ರಸ್ಯ ನೀಲಸ್ಯ ಸುಪಾಟಲಸುನೇತ್ರಯೋಃ || 4.33.11 ||

ಏತೇಷಾಂ ಕಪಿಮುಖ್ಯಾನಾಂ ರಾಜಮಾರ್ಗೇ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ |
ದದರ್ಶ ಗೃಹಮುಖ್ಯಾನಿ ಮಹಾಸಾರಾಣಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ || 4.33.12 ||

ಪಾಂಡುರಾಭ್ರಪ್ರಕಾಶಾನಿ ಗಂಧಮಾಲ್ಯಯುತಾನಿ ಚ |
ಪ್ರಭೂತಧನಧಾನ್ಯಾನಿ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನೈಃ ಶೋಭಿತಾನಿ ಚ || 4.33.13 ||

ಪಾಂಡುರೇಣ ತು ಶೈಲೇನ ಪರಿಕ್ಷಿಪ್ತಂ ದುರಾಸದಂ |
ವಾನರೇಂದ್ರಗೃಹಂ ರಮ್ಯಂ ಮಹೇಂದ್ರಸದನೋಪಮಂ || 4.33.14 ||

ಶುಕ್ಲೈಃ ಪ್ರಾಸಾದಶಿಖರೈಃ ಕೈಲಾಸಶಿಖರೋಪಮೈಃ |
ಸರ್ವಕಾಮಫಲೈರ್ವೃಕ್ಷೈಃ ಪುಷ್ಪಿತ್ಯೈರುಪಶೋಭಿತಂ || 4.33.15 ||

ಮಹೇಂದ್ರದತ್ತೈಃ ಶ್ರೀಮದ್ಭೀನೀಲಜೀಮೂತಸನ್ನಿಭೈಃ |
ದಿವ್ಯಪುಷ್ಪಫಲೈರ್ವೃಕ್ಷೈಃ ಶೀತಚ್ಛಾಯೈರ್ಮನೋರಮೈಃ || 4.33.16 ||

ಹರಿಭಿಃ ಸಂವೃತದ್ವಾರಂ ಬಲಿಭಿಃ ಶಸ್ತ್ರಪಾಣಿಭಿಃ |
ದಿವ್ಯಮಾಲ್ಯಾವೃತಂ ಶುಭ್ರಂ ತಪ್ತಕಾಂಚನತೋರಣಂ || 4.33.17 ||

ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ಗೃಹಂ ರಮ್ಯಂ ಪ್ರವಿವೇಶ ಮಹಾಬಲಃ |
ಅವಾಯಮಾಣಃ ಸೌಮಿತ್ರಿರ್ಮಹಾಭ್ರಮಿವ ಭಾಸ್ಕರಃ || 4.33.18 ||

ಸ ಸಪ್ತ ಕಕ್ಷ್ಯಾ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಯಾನಾಸನಸಮಾವೃತಾಃ |
ದದರ್ಶ ಸುಮಹದ್ಗುಪ್ತಂ ದದರ್ಶಾಂತಃಪುರಂ ಮಹತ್ || 4.33.19 ||

ಹೈಮರಾಜತಪರ್ಯಂಕೈರ್ಬಿಹುಭಿಶ್ಚ ವರಾಸನೈಃ |
ಮಹಾರ್ಹಾಸ್ತರಣೋಪೇತೈಸ್ತತ್ರ ತತ್ರ ಸಮಾವೃತಂ || 4.33.20 ||

ಪ್ರವಿಶನ್ನೇವ ಸತತಂ ಶುಶ್ರಾವ ಮಧುರಸ್ವನಂ |
ತಂತ್ರಿಗೀತಸಮಾಕೀರ್ಣಂ ಸಮತಾಲಪದಾಕ್ಷರಂ || 4.33.21 ||

ಬಹ್ವೀಶ್ಚ ವಿವಿಧಾಕಾರಾ ರೂಪಯೌವನಗರ್ವಿತಾಃ |
ಸ್ತ್ರಿಯಃ ಸುಗ್ರೀವಭವನೇ ದದರ್ಶ ಸ ಮಹಾಬಲಃ || 4.33.22 ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾಭಿಜನಸಂಪನ್ನಾಸ್ತತ್ರ ಮಾಲ್ಯಕೃತಸ್ರಜಃ |
ವರಮಾಲ್ಯಕೃತವ್ಯಗ್ರಾ ಭೂಷಣೋತ್ತಮಭೂಷಿತಾಃ || 4.33.23 ||

ನಾತೃಪ್ತಾನ್ ನಾತಿ ಚಾವ್ಯಗ್ರಾನ್ ನಾನುದಾತ್ತಪರಿಚ್ಛದಾನ್ |
ಸುಗ್ರೀವಾನುಚರಾಂಶ್ಚಾಪಿ ಲಕ್ಷಯಾಮಾಸ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ || 4.33.24 ||

ಕೂಜಿತಂ ನೂಪುರಾಣಾಂ ಚ ಕಾಂಚೀನಾಂ ನಿಃಸ್ವನಂ ತಥಾ |
ಸ ನಿಶಮ್ಯ ತತಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸೌಮಿತ್ರಿರ್ಲಜ್ಜಿತೋಽಭವತ್ || 4.33.25 ||

ರೋಷವೇಗಪ್ರಕುಪಿತಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಚಾಭರಣಸ್ವನಂ |
ಚಕಾರ ಜ್ಯಾಸ್ವನಂ ವೀರೋ ದಿಶಃ ಶಬ್ದೇನ ಪೂರಯನ್ || 4.33.26 ||

ಚಾರಿತ್ರೇಣ ಮಹಾಬಾಹುರಪಕೃಷ್ಣಃ ಸ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ |
ತಸ್ಥಾವೇಕಾಂತಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ರಾಮಕೋಪಸಮನ್ವಿತಃ || 4.33.27 ||

ತೇನ ಚಾಪಸ್ವನೇನಾಥ ಸುಗ್ರೀವಃ ಪ್ಲವಗಾಧಿಪಃ |
ವಿಜ್ಞಾಯಾಗಮನಂ ತ್ರಸ್ತಃ ಸ ಚಚಾಲ ವರಾಸನಾತ್ || 4.33.28 ||

ಅಂಗದೇನ ಯಥಾ ಮಹ್ಯಂ ಪುರಸ್ತಾತ್ ಪ್ರತಿವೇದಿತಂ |
ಸುವ್ಯಕ್ತಮೇಷ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಃ ಸೌಮಿತ್ರಿಭ್ರಾತೃವತ್ಸಲಃ || 4.33.29 ||

ಅಂಗದೇನ ಸಮಾಖ್ಯಾತೋ ಜ್ಯಾಸ್ವನೇನ ಚ ವಾನರಃ |
ಬುಬುಧೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಮುಖಂ ಚಾಸ್ಯ ವ್ಯಶುಷ್ಯತ || 4.33.30 ||

ತತಸ್ತಾರಾಂ ಹರಿಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಸುಗ್ರೀವಃ ಪ್ರಿಯದರ್ಶನಾಂ |
ಉವಾಚ ಹಿತಮವ್ಯಗ್ರಸ್ತ್ರಾಸಸಂಭ್ರಾಂತಮಾನಸಃ || 4.33.31 ||

ಕಿಂ ನು ರುಟ್ಯಾರಣಂ ಸುಭ್ರು ಪ್ರಕೃತ್ಯಾ ಮೃದುಮಾನಸಃ |
ಸರೋಷ ಇವ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೋ ಯೇನಾಯಂ ರಾಘವಾನುಜಃ || 4.33.32 ||

ಕಿಂ ಪಶ್ಯಸಿ ಕುಮಾರಸ್ಯ ರೋಷಸ್ಥಾನಮನಿಂದಿತೇ |
ನ ಖಲ್ವಕಾರಣೇ ಕೋಪಮಾಹರೇನ್ನರಪುಂಗವಃ || 4.33.33 ||

ಯದ್ಯಸ್ಯ ಕೃತಮಸ್ಮಾಭಿರ್ಬುಧ್ಯಸೇ ಕಿಂಚಿದಪ್ರಿಯಂ |
ತದ್ಬುದ್ಧ್ಯಾ ಸಂಪ್ರಧಾರ್ಯಾಶು ಕ್ಷಿಪ್ರಮೇವಾಭಿಧೀಯತಾಂ || 4.33.34 ||

ಅಥವಾ ಸ್ವಯಮೇವೈನಂ ದ್ರಷ್ಟುಮರ್ಹಸಿ ಭಾಮಿನಿ |
ವಚನೈಃ ಸಾಂತ್ವಯುಕ್ತೈಶ್ಚ ಪ್ರಸಾದಯಿತುಮರ್ಹಸಿ || 4.33.35 ||

ತ್ವದ್ದರ್ಶನೇ ವಿಶುದ್ಧಾತ್ಮಾ ನ ಸ್ಮ ಕೋಪಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ |
ನಹಿ ಸ್ತ್ರೀಷು ಮಹಾತ್ಮಾನಃ ಕ್ವಚಿತ್ ಕುರ್ವಂತಿ ದಾರುಣಂ || 4.33.36 ||

ತ್ವಯಾ ಸಾಂತ್ವೈರುಪಕ್ರಾಂತಂ ಪ್ರಸನ್ನೇಂದ್ರಿಯಮಾನಸಂ |
ತತಃ ಕಮಲಪತ್ರಾಕ್ಷಂ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಾಮ್ಯಹಮರಿಂದಮಂ || 4.33.37 ||

ಸಾ ಪ್ರಸ್ಥಲಂತೀ ಮದವಿಹ್ವಲಾಕ್ಷೀ
ಪ್ರಲಂಬಕಾಂಚೀಗುಣಹೇಮಸೂತ್ರಾ |
ಸಲಕ್ಷಣಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸನ್ನಿಧಾನಂ
ಜಗಾಮ ತಾರಾ ನಮಿತಾಂಗಯಷ್ಟಿಃ || 4.33.38 ||

ಸ ತಾಂ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯೈವ ಹರೀಶಪತ್ನೀಂ
 ತಸ್ಥಾವುದಾಸೀನತಯಾ ಮಹಾತ್ಮಾ |
 ಅವಾಜ್ಮುಖೋಽಭೂನ್ಮನುಜೇಂದ್ರಪುತ್ರಃ
 ಸ್ತ್ರೀಸನ್ನಿಕರ್ಷಾದ್ ವಿನಿವೃತ್ತಕೋಪಃ || 4.33.39 ||

ಸಾ ಪಾನಯೋಗಾಚ್ಚ ನಿವೃತ್ತಲಜ್ಜಾ
 ದೃಷ್ಟಿಪ್ರಸಾದಾಚ್ಚ ನರೇಂದ್ರಸೂನೋಃ |
 ಉವಾಚ ತಾರಾ ಪ್ರಣಯಪ್ರಗಲ್ಭಂ
 ವಾಕ್ಯಂ ಮಹಾರ್ಥಂ ಪರಿಸಾಂತ್ವರೂಪಂ || 4.33.40 ||

ಕಿಂ ಕೋಪಮೂಲಂ ಮನುಜೇಂದ್ರಪುತ್ರ
 ಕಸ್ತೇ ನ ಸಂತಿಷ್ಠತಿ ವಾಜ್ಞಿದೇಶೇ |
 ಕಃ ಶುಷ್ಕವೃಕ್ಷಂ ವನಮಾಪತಂತಂ
 ದಾವಾಗ್ನಿಮಾಸೀದತಿ ನಿರ್ವಿಶಂಕಃ || 4.33.41 ||

ಸ ತಸ್ಯಾ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸಾಂತ್ವಪೂರ್ವಮಶಂಕಿತಃ |
 ಭೂಯಃ ಪ್ರಣಯದೃಷ್ಟಾರ್ಥಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ || 4.33.42 ||

ಕಿಮಯಂ ಕಾಮವೃತ್ತಸ್ತೇ ಲುಪ್ತಧರ್ಮಾರ್ಥಸಂಗ್ರಹಃ |
 ಭರ್ತಾ ಭರ್ತೃಹಿತೇ ಯುಕ್ತೇ ನ ಚೈನಮವಬುದ್ಧಸೇ || 4.33.43 ||

ನ ಚಿಂತಯತಿ ರಾಜ್ಯಾರ್ಥಂ ಸೋಽಸ್ಮಾಣ್ಶೋಕಪರಾಯಣಾನ್ |
 ಸಾಮಾತ್ಯಪರಿಷತ್ ತಾರೇ ಕಾಮಮೇವೋಪಸೇವತೇ || 4.33.44 ||

ಸ ಮಾಸಾಂಶ್ಚತುರಃ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರಮಾಣಂ ಪ್ಲವಗೇಶ್ವರಃ |
 ವ್ಯತೀತಾಂಸ್ತಾನ್ ಮದೋದಗ್ರೋ ವಿಹರನ್ ನಾವಬುದ್ಧತೇ || 4.33.45 ||

ನಹಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪಾನಮೇವಂ ಪ್ರಶಸ್ಯತೇ |
 ಪಾನಾದರ್ಥಶ್ಚ ಕಾಮಶ್ಚ ಧರ್ಮಶ್ಚ ಪರಿಹೀಯತೇ || 4.33.46 ||

ಧರ್ಮಲೋಪೋ ಮಹಾಂಸ್ತಾವತ್ ಕೃತೇ ಹ್ಯಪ್ರತಿಕುರ್ವತಃ |
ಅರ್ಥಲೋಪಶ್ಚ ಮಿತ್ರಸ್ಯ ನಾಶೇ ಗುಣವತೋ ಮಹಾನ್ || 4.33.47 ||

ಮಿತ್ರಂ ಹ್ಯರ್ಥಗುಣಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಸತ್ಯಧರ್ಮಪರಾಯಣಂ |
ತದ್ವ್ಯಯಂ ತು ಪರಿತ್ಯಕ್ತಂ ನ ತು ಧರ್ಮೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಂ || 4.33.48 ||

ತದೇವಂ ಪ್ರಸ್ತುತೇ ಕಾರ್ಯೇ ಕಾರ್ಯಮಸ್ಮಾಭಿರುತ್ತರಂ |
ತತ್ ಕಾರ್ಯಂ ಕಾರ್ಯತತ್ತ್ವಜ್ಞೇ ತ್ವಮುದಾಹರ್ತುಮರ್ಹಸಿ || 4.33.49 ||

ಸಾ ತಸ್ಯ ಧರ್ಮಾರ್ಥಸಮಾಧಿಯುಕ್ತಂ
ನಿಶಮ್ಯ ವಾಕ್ಯಂ ಮಧುರಸ್ವಭಾವಂ |
ತಾರಾ ಗತಾರ್ಥೇ ಮನುಜೇಂದ್ರಕಾರ್ಯೇ
ವಿಶ್ವಾಸಯುಕ್ತಂ ತಮುವಾಚ ಭೂಯಃ || 4.33.50 ||

ನ ಕೋಪಕಾಲಃ ಕ್ಷಿತಿಪಾಲಪುತ್ರ
ನ ಚಾಪಿ ಕೋಪಃ ಸ್ವಜನೇ ವಿಧೇಯಃ |
ತ್ವದರ್ಥಕಾಮಸ್ಯ ಜನಸ್ಯ ತಸ್ಯ
ಪ್ರಮಾದಮಪ್ಯರ್ಹಸಿ ವೀರ ಸೋಢುಂ || 4.33.51 ||

ಕೋಪಂ ಕಥಂ ನಾಮ ಗುಣಪ್ರಕೃಷ್ಟಃ
ಕುಮಾರ ಕುರ್ಯಾದಪಕೃಷ್ಟಸತ್ತ್ವೇ |
ಕಸ್ತ್ವದ್ವಿಧಃ ಕೋಪವಶಂ ಹಿ ಗಚ್ಛೇತ್
ಸತ್ತ್ವಾವರುದ್ಧಸ್ತಪಸಃ ಪ್ರಸೂತಿಃ || 4.33.52 ||

ಜಾನಾಮಿ ಕೋಪಂ ಹರಿವೀರಬಂಧೋ -
ಜಾನಾಮಿ ಕಾರ್ಯಸ್ಯ ಚ ಕಾಲಸಂಗಂ |
ಜಾನಾಮಿ ಕಾರ್ಯಂ ತ್ವಯಿ ಯತ್ಕೃತಂ ನ -
ಸ್ತಚ್ಚಾಪಿ ಜಾನಾಮಿ ಯದತ್ರ ಕಾರ್ಯಂ || 4.33.53 ||

ತಚ್ಚಾಪಿ ಜಾನಾಮಿ ತಥಾವಿಷಹ್ಯಂ
 ಬಲಂ ನರಶ್ರೇಷ್ಠ ಶರೀರಜಸ್ಯ |
 ಜಾನಾಮಿ ಯಸ್ಮಿಂಶ್ಚ ಜನೇಽವಬದ್ಧಂ
 ಕಾಮೇನ ಸುಗ್ರೀವಮಸಕ್ತಮದ್ಯ || 4.33.54 ||

ನ ಕಾಮತಂತ್ರೇ ತವ ಬುದ್ಧಿರಸ್ತಿ
 ತ್ವಂ ವೈ ಯಥಾ ಮನ್ಯುವಶಂ ಪ್ರಪನ್ನಃ |
 ನ ದೇಶಕಾಲೌ ಹಿ ಯಥಾರ್ಥಧರ್ಮಾ -
 ವವೇಕ್ಷತೇ ಕಾಮರತಿರ್ಮನುಷ್ಯಃ || 4.33.55 ||

ತಂ ಕಾಮವೃತ್ತಂ ಮಮ ಸನ್ನಿಕೃಷ್ಟಂ
 ಕಾಮಾಭಿಯೋಗಾಚ್ಚ ವಿಮುಕ್ತಲಜ್ಜಂ |
 ಕ್ಷಮಸ್ವ ತಾವತ್ ಪರವೀರಹಂತ -
 ಸ್ವದ್ಭ್ರಾತರಂ ವಾನರವಂಶನಾಥಂ || 4.33.56 ||

ಮಹರ್ಷಯೋ ಧರ್ಮತಪೋಽಭಿರಾಮಾಃ
 ಕಾಮಾನುಕಾಮಾಃ ಪ್ರತಿಬದ್ಧಮೋಹಾಃ |
 ಅಯಂ ಪ್ರಕೃತ್ಯಾ ಚಪಲಃ ಕಪಿಸ್ತು
 ಕಥಂ ನ ಸಜ್ಜೀತ ಸುಖೇಷು ರಾಜಾ || 4.33.57 ||

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ವಚನಂ ಮಹಾರ್ಥಂ
 ಸಾ ವಾನರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಣಮಪ್ರಮೇಯಂ |
 ಪುನಃ ಸಖೇದಂ ಮದವಿಹ್ವಲಾಕ್ಷೀ
 ಭರ್ತುರ್ಹಿತಂ ವಾಕ್ಯಮಿದಂ ಬಭಾಷೇ || 4.33.58 ||

ಉದ್ಯೋಗಸ್ತು ಚಿರಾಜ್ಞಪ್ತಃ ಸುಗ್ರೀವೇಣ ನರೋತ್ತಮ |
 ಕಾಮಸ್ಯಾಪಿ ವಿಧೇಯೇನ ತವಾರ್ಥಪ್ರತಿಸಾಧನೇ || 4.33.59 ||

ಆಗತಾ ಹಿ ಮಹಾವೀರ್ಯಾ ಹರಯಃ ಕಾಮರೂಪಿಣಃ |
 ಕೋಟೀಃ ಶತಸಹಸ್ರಾಣಿ ನಾನಾನಗನಿವಾಸಿನಃ || 4.33.60 ||

ತದಾಗಚ್ಛ ಮಹಾಬಾಹೋ ಚಾರಿತ್ರಂ ರಕ್ಷಿತಂ ತ್ವಯಾ |
ಅಚ್ಛಲಂ ಮಿತ್ರಭಾವೇನ ಸತಾಂ ದಾರಾವಲೋಕನಂ || 4.33.61 ||

ತಾರಯಾ ಚಾಭ್ಯನುಜ್ಞಾತಸ್ತ್ವರಯಾ ವಾಪಿ ಚೋದಿತಃ |
ಪ್ರವಿವೇಶ ಮಹಾಬಾಹುರಭ್ಯಂತರಮರಿಂದಮಃ || 4.33.62 ||

ತತಃ ಸುಗ್ರೀವಮಾಸೀನಂ ಕಾಂಚನೇ ಪರಮಾಸನೇ |
ಮಹಾರ್ಹಸ್ತರಣೋಪೇತೇ ದದರ್ಶಾದಿತ್ಯಸನ್ನಿಭಂ || 4.33.63 ||

ದಿವ್ಯಾಭರಣಚಿತ್ರಾಂಗಂ ದಿವ್ಯರೂಪಂ ಯಶಸ್ವಿನಂ |
ದಿವ್ಯಮಾಲ್ಯಾಂಬರಧರಂ ಮಹೇಂದ್ರಮಿವ ದುರ್ಜಯಂ || 4.33.64 ||

ದಿವ್ಯಾಭರಣಮಾಲ್ಯಾಭಿಃ ಪ್ರಮದಾಭಿಃ ಸಮಾವೃತಂ |
ಸಂರಬ್ಧತರರಕ್ತಾಕ್ಷೋ ಬಭೂವಾಂತಕಸನ್ನಿಭಃ || 4.33.65 ||

ರುಮಾಂ ತು ವೀರಃ ಪರಿರಭ್ಯ ಗಾಢಂ
ವರಾಸನಸ್ಥೋ ವರಹೇಮವರ್ಣಃ |
ದದರ್ಶ ಸೌಮಿತ್ರಿಮದೀನಸತ್ತ್ವಂ
ವಿಶಾಲನೇತ್ರಃ ಸ ವಿಶಾಲನೇತ್ರಂ || 4.33.66 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ
ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಕಾಂಡೇ ತ್ರಯಸ್ತಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||